

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Přechod z daňové evidence na účetnictví

Veronika Zejdová

Bakalářská práce
2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Veronika Zejdová**
Osobní číslo: **E12791**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a provoz podniku**
Název tématu: **Přechod z daňové evidence na účetnictví**
Zadávající katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je navrhnout optimální způsob vedení účetnictví pro OSVČ. Zvolit tu metodu, která bude mít menší daňové zatížení. Porovnání bude provedeno na základě dostupných dat od konkrétního živnostníka.

Osnova:

- Právní úprava daňové evidence.
- Právní úprava podvojného účetnictví.
- Převod z daňové evidence na podvojný účetnictví.
- Praktická aplikace, daňové zatížení a doporučení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 35 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

CARDOVÁ, Zdenka. Daňová evidence a účetnictví individuálního podnikatele. 2. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, 158 s. ISBN 978-80-7357-502-1.

MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony: úplná znění platná k 1. 1. 2013. 22. vyd. Praha: Grada, 2013, ISBN 978-80-247-4643-2.

PILÁTOVÁ, Jana. Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ : daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitostí, sociální pojištění, zdravotní pojištění. Olomouc: Anag, 2013, sv. Daně (Anag). ISBN 978-80-7263-863-5.

RYNEŠ, Petr. Podvojný účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1. 1. 2014 po rekodifikaci soukromého práva, Olomouc: ANAG, 2013, sv. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-853-6.

SEDLÁČEK, Jaroslav. Daňová evidence podnikatelů 2014. Praha: Grada, 2013, sv. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-5117-7.

Účetnictví podnikatelů: zákony, prováděcí vyhlášky, standardy ; Audit : podle stavu k 14. 1. 2013. Ostrava: Sagit, 2012, sv. ÚZ, 935. ISBN 978-80-7208-959-8.

VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. Podnikání malé a střední firmy. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012, 332 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4520-6.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. František Sejkora
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 29. září 2014

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2015

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 29. září 2014

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Nesouhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 28. 4. 2015

Veronika Zejdová

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Františku Sejkorovi za jeho odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat panu Miroslavu Zejdovi, Janě Hladíkové a Mgr. Zuzaně Brettschneiderové za poskytnuté informace a spolupráci.

ANOTACE

Tato bakalářská práce slouží studentům pro pochopení principu daňové evidence, principu vedení účetnictví a postupu jak z daňové evidence přejít na účetnictví. A zároveň by měla pomoci se vnořit do logiky problému.

KLÍČOVÁ SLOVA

daňová evidence, účetnictví, přechod z daňové evidence na účetnictví

TITLE

Transition from tax records on bookkeeping

ANNOTATION

This bachelor work serves the students for understanding the principle of tax accounting, management accounting principle and the procedure how to change the registration into bookkeeping. Should help them nest in the logic of the problem successfully.

KEYWORDS

tax records, bookkeeping, the transition from tax accounting records on bookkeeping

OBSAH

ÚVOD	10
1 ZÁKLADNÍ POJMY	11
1.1 PŘÍJMY A REGISTRACE INDIVIDUÁLNÍHO PODNIKATELE	11
1.2 KDY UPLATNIT DAŇOVOU EVIDENCI A KDY ÚČETNICTVÍ.....	13
1.2.1 Účetnictví.....	14
1.2.2 Paušální výdaje.....	14
1.2.3 Daňová evidence.....	15
2 DAŇOVÁ EVIDENCE	17
2.1 EVIDOVÁNÍ MAJETKU.....	18
2.2 ČLENĚNÍ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ PRO POTŘEBY DE	22
2.3 ZJIŠŤOVÁNÍ ZÁKLADŮ DANÍ V DAŇOVÉ EVIDENCI.....	23
2.3.1 Daň z příjmu fyzických osob	23
2.3.2 Sociální pojištění.....	24
2.3.3 Zdravotní pojištění.....	25
3 ÚČETNICTVÍ	26
3.1 HLAVNÍ PRVKY VEDENÍ ÚČETNICTVÍ.....	26
3.2 ÚČETNICTVÍ VE ZJEDNODUŠENÉM ROZSAHU	28
3.3 EVIDOVÁNÍ MAJETKU.....	29
3.4 ZÁSoby	30
3.5 ZÚČTOVACÍ VZTAHY	31
3.6 KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY	32
3.7 NÁKLADY A VÝNOSY	32
3.8 ZJIŠŤOVÁNÍ ZÁKLADŮ DANÍ V ÚČETNICTVÍ.....	32
3.8.1 Výpočet dílčího základu daně	33
4 PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ	34
4.1 PRVNÍ ROK – UZAVŘENÍ DAŇOVÉ EVIDENCE	35
4.2 ROK DRUHÝ – ZAVEDENÍ ÚČETNICTVÍ.....	35
4.3 ÚPRAVY ZÁKLADU DANĚ	37
4.4 ROZDÍL MEZI DAŇOVOU EVIDENCÍ A ÚČETNICTVÍM	38
5 VÝPOČTY DAŇOVÝCH POVINNOSTÍ	40
5.1 CHARAKTERISTIKA PODNIKATELE	40
5.2 ÚDAJE PRO VÝPOČET	41
5.3 ODVODY PŘI VEDENÍ DAŇOVÉ EVIDENCE	44
6 PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ V PRAXI	46
6.1 SESTAVENÍ ÚČTOVÉHO ROZVRHU A POČÁTEČNÍ ROZVAHY.....	46
6.2 ODVODY NA DANI Z PŘÍJMŮ A POJISTNÉHO PŘI PŘECHODU	48
7 NÁVRHY A DOPORUČENÍ	51
ZÁVĚR	54
POUŽITÁ LITERATURA	56
SEZNAM PŘÍLOH	58

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Propočet DzPř FO.....	24
Tabulka 2: Propočet SP v daňové evidenci	25
Tabulka 3: Propočet ZP v daňové evidenci	25
Tabulka 4: Zjištění dílčího základu daně při vedení účetnictví	33
Tabulka 5: Otevírání pasivních a aktivních účtů	36
Tabulka 6: Vyčíslení příjmů podnikatele za zdaňovací období 2014.....	43
Tabulka 7: Vyčíslení výdajů podnikatele za zdaňovací období 2014	43
Tabulka 8: Výpočet doplatku DzPř FO za rok 2014 při vedení DE	44
Tabulka 9: Výpočet doplatku SP za rok 2014 při vedení DE.....	45
Tabulka 10: Výpočet doplatku ZP za rok 2014 při vedení DE.....	45
Tabulka 11: Součet doplatků za rok 2014 při vedení DE	45
Tabulka 12: Stav majetku a závazků po inventarizaci.....	46
Tabulka 13: Převodový můstek	47
Tabulka 14: Otevírání účetních knih	48
Tabulka 15: Předpokládané náklady a výnosy podnikatele.....	48
Tabulka 16: Výpočet vyměřovacích základů a základu daně pro DzPř FO	49
Tabulka 17: Výpočet doplatku DzPř FO při přechodu	49
Tabulka 18: Výpočet doplatku na SP při přechodu	50
Tabulka 19: Výpočet doplatku ZP při přechodu.....	50
Tabulka 20: Souhrn doplatků v případě přechodu z DE na účetnictví	50
Tabulka 21: Úspora při rovnoměrném rozložení na 9 období	52

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Jeden ze způsobů dělení rozvahy	27
Obrázek 2: Účtová osnova na straně příjmů podnikatele	42
Obrázek 3: Účtová osnova na straně výdajů podnikatele	42
Obrázek 4: Počáteční rozvaha individuálního podnikatele.....	47

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DE	Daňová evidence
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
DzPř	Daň z příjmů
FO	Fyzická osoba
Kč	Koruna česká
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PO	Právnícká osoba
PS	Počáteční stav
Sb.	Sbírka zákonů
SP	Sociální pojištění
ZDzPř	Zákon o dani z příjmů
ZP	Zdravotní pojištění

ÚVOD

Při podnikání hrozí mnoho rizik. Jedním z rizik je i správné vedení evidence podnikatelských aktivit. V případě, že přijde podnikatelům dopis o nastávající daňové kontrole, jsou všechny zaznamenané operace kontrolovány. Ve větším podniku je kontrola lehčí, každý úsek přísluší určitému zaměstnanci a ten jej překontroluje. V případě drobného živnostníka je to již horší. Mnohdy si v průběhu roku záznamy nevedou a na konci roku jsou záznamy předávány např. externí účetní.

Především na začátcích je těžké určit, jaký druh evidence podnikatelských aktivit pro zjištění základu daně z příjmů, a pro dobrý přehled o podnikání si má podnikatel zvolit. Přestože podnikání roste, je veden podnikateli stále stejný druh evidence, protože často netuší, že druh evidence může být změněn, především, že změna pro ně může být výhodnější.

Proto se tato práce bude věnovat podnikání osob samostatně výdělečně činných a možnostem, kdy mohou či musí vést daňovou evidenci a kdy účetnictví. Dále se zaměří na principy vedení daňové evidence a účetnictví, na přechod z daňové evidence na účetnictví a postupům při plnění daňové povinnosti daně z příjmů fyzických osob a odvodech na sociální a zdravotní pojištění.

Praktická část práce bude věnována výpočtu daňových povinností pro konkrétního podnikatele pana Miroslava Zejdu v případě, že je u něho vedena daňová evidence a budou vytvořeny potřebné kroky pro přechod z daňové evidence na účetnictví.

Cílem práce je popsat základní principy vedení daňové evidence a účetnictví a identifikovat rozdíl mezi nimi, doporučit konkrétnímu podnikateli vhodný způsob s požadavkem minimální administrativní a daňové zátěže vzhledem k jeho činnosti a na základě požadavků podnikatele vytvořit postup přechodu z daňové evidence na účetnictví.

1 ZÁKLADNÍ POJMY

V první kapitole budou uvedeny pojmy, ze kterých se bude v následujícím textu vycházet. Pojmy jsou či byly definovány v zákonech. Pro práci jsou však zásadní a je důležité znát jejich znění. V dalším textu bude usuzováno, že jste se s těmito pojmy seznámili.

1.1 Příjmy a registrace individuálního podnikatele

Prvním pojmem je pojem podnikání, co může být považováno za podnikání a co nikoliv. Od 1. 1. 2014 se v zákonech pojem podnikání nedefinuje, je ale definováno pod pojmem podnikatel, nebo také částečně pod pojmem živnost (též živnostenské podnikání).

Podnikatel – *„Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.“* [5]

Živnost – *„Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku za podmínek stanovených tímto zákonem.“* [7]

Pojem podnikatel lze vymezit podle zažitých pojmů z již neplatného obchodního zákoníku následovně:

- osoba zapsána v obchodním rejstříku,
- osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu [1].

Pro správné vyplnění podkladů pro přiznání daně z příjmů (DzPř) fyzických osob (FO), rozděluje zákon o dani z příjmů (ZDzPř) činnosti, které jsou předmětem DzPř FO. Pro účely DzPř se činnosti poplatníka rozdělují podle způsobu nabytí příjmů následovně:

- příjmy ze závislé činnosti §6,
- příjmy ze samostatné činnosti §7,
- příjmy z kapitálového majetku §8,
- příjmy z nájmu §9,
- ostatní příjmy §10.

Práce se bude věnovat příjmům ze samostatné činnosti v §7, které lze rozdělit na:

- Příjmy ze samostatné činnosti, kam patří:
  - a) příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
  - b) příjmy ze živnostenského podnikání,
  - c) příjmy z jiného podnikání neuvedeného v písmenech a) a b) (např. příjmy auditorů lékařů, notářů, ...),
  - d) podíly společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditních společností na zisku.

- Příjmy ze samostatné činnosti pokud nepatří do příjmů ze závislé činnosti, kam dále patří:
  - a) příjmy z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,
  - b) příjmy z výkonu nezávislého povolání, které nejsou živností ani podnikáním podle zvláštních předpisů,
  - c) příjmy z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku [6].

Od 1. srpna 2006 byly zřízeny tzv. centrální registrační místa, která usnadňují zahájení podnikání a ohlašování změn během podnikání. Odpadly návštěvy jednotlivých státních institucí typu živnostenský úřad, finanční úřad, Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ), zdravotní pojišťovny a Úřad práce. Zřízením centrálních registračních míst a zavedením dnes dvoustránkového jednotného registračního formuláře se jednorázově zařídí ohlašovací povinnosti spojené se začátkem podnikání. Jedná se zejména o tyto povinné registrace:

- na živnostenském úřadě:
  - ohlášení živnosti,
  - žádost o koncesi,

- na ČSSZ:
  - oznámení o zahájení a ukončení samostatné výdělečné činnosti OSVČ,
  - přihláška k nemocenskému pojištění a k důchodovému spoření OSVČ,

- na zdravotní pojišťovně:
  - oznámení pojištěnce o zahájení a ukončení samostatné výdělečné činnosti,
- na Úřadu práce:
  - oznámení volného pracovního místa,
- ve vztahu k finančnímu úřadu je zapotřebí vyplnit formulář Ministerstva financí, prostřednictvím něhož lze učinit následující přihlášky:
  - přihláška k registraci k DzPř FO – do osmého dne od počátku podnikání,
  - přihláška k registraci k dani z přidané hodnoty (DPH),
  - přihláška k dani silniční a jiné [11].

Pokud je podnikatel zároveň zaměstnavatelem, musí být splněna tzv. ohlašovací povinnost vůči ČSSZ a zdravotním pojišťovnám, kde se do osmi pracovních dnů musí nahlásit nový zaměstnanec (u zdravotní pojišťovny se musí nahlásit i zaměstnancova změna zdravotní pojišťovny) a podávat se Přehled o platbě pojistného za každý kalendářní měsíc, kdy je zaměstnanec zaměstnán u podnikatele. Dále se musí podnikatel přihlásit na finanční úřad jako zaměstnavatel a odvádět každý měsíc zálohy na DzPř za zaměstnance a na konci roku podat Vyúčtování daně ze závislé činnosti za zaměstnance.

1.2 Kdy uplatnit daňovou evidenci a kdy účetnictví

Ze ZDzPř vyplývá, že FO s příjmy ze samostatné činnosti, má několik možností jak vést evidenci podnikatelských aktivit, které slouží pro stanovení daňových povinností, zejména základů daní a to:

- 1) zdanitelné příjmy snížit o tzv. paušální výdaje (tzn. výdaje stanovené procentem z příjmů), nebo
- 2) zdanitelné příjmy snížit o skutečně vynaložení výdaje, hovoříme zde o daňové evidenci, nebo
- 3) výsledek hospodaření z účetnictví upravit na základ daně, nebo
- 4) stanovit daň paušální částkou (v praxi se téměř nevyskytuje).

1.2.1 Účetnictví

Vedení účetnictví má prioritní postavení, a proto si ho vždy může podnikatel dobrovolně zvolit a stát se účetní jednotkou povinnou vést účetnictví. Podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví se FO stane účetní jednotkou v případě, že:

- a) je zapsaná jako podnikatel v obchodním rejstříku – poté je povinna vést účetnictví ode dne zápisu do obchodního rejstříku,
- b) překročí zákonem stanovený obrat - pokud obrat účetní jednotky podle Zákona o dani z přidané hodnoty, včetně plnění osvobozených od této daně, jež jsou součástí obratu, v rámci jeho podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku. Je účetní jednotka povinna vést účetnictví od prvního dne v roce následujícím po kalendářním roku, v němž limit překročila,
- c) sama se rozhodla vést účetnictví – pokud hned na začátku svého podnikání, pak má povinnost vést účetnictví ode dne kdy zahájila svou činnost. Pokud se rozhodla v průběhu podnikání, musí začít vést účetnictví od prvního kalendářního dne v roce.
- d) Je podnikatelem a společníkem sdruženým ve společnosti, kde alespoň jeden ze společníků ve sdružení je účetní jednotkou, pak musí vést celé sdružení účetnictví,
- e) povinnost vést účetnictví jí ukládá zvláštní právní předpis – takováto FO je povinna vést účetnictví od začátku své činnosti až do zániku.

Ukončit vedení účetnictví mohou FO po pěti po sobě jdoucích účetních obdobích, ve kterých vedly účetnictví, nebo pokud ukončí činnost podnikání [9]; [4]; [2].

1.2.2 Paušální výdaje

Tento princip je založen na evidování příjmů a stanovení výdajů paušální částkou. Podnikatel si musí uchovávat doklady související s jeho příjmy a vést evidenci pohledávek souvisejících se samostatnou činností. Výdaje se poté vypočítají jako procentuální částka z jeho příjmů. Výši procenta, které si podnikatel může odečíst jako výdaj, je dáno v ZDzPř v §7, odst. 7.

Pro rok 2014 a 2015 byly uzákoněny níže uvedené výše paušálů, jedinou změnou prošly maximální částky pro odpočet, které v případě a) a b) nebyly v roce 2014 stanoveny. Sazby jsou následovné:

- a) 80% z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů ze živností řemeslných (seznam řemeslných živností lze nalézt v příloze č. 1 živnostenského zákona). Nejvíce lze uplatnit výdaje do částky 1 600 000 Kč.
- b) 60% z příjmů ze živnostenského podnikání s výjimkou příjmů ze živností řemeslných, nejvýše lze uplatnit výdaje do částky 1 200 000 Kč.
- c) 40% z příjmů z jiného podnikání podle zvláštních předpisů a z příjmů z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných autorskému právu, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem, jestliže tyto příjmy budou zahrnuty do daňového přiznání k DZPř FO. Nejvýše však lze uplatnit výdaje do částky 800 000 Kč.
- d) 30% z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku. Nejvýše lze uplatnit výdaje ve výši 600 000 Kč.

Uplatní-li FO paušální výdaje, obsahují veškeré výdaje související s podnikáním. To znamená, že si podnikatel nesmí uplatnit ani odpisy (při paušálech se nebere v potaz existence obchodního majetku), ale výši odpisů si vede pouze evidenčně, nesmí na tuto dobu odpisování majetku přerušit. V překladu řečeno si musí vést záznam o odpisech, vypočítávat je, ale nenárokovat si jejich odpočet.

Od roku 2013 nesmí být odečteno daňové zvýhodnění na vyživované dítě a manželku v domácnosti. To však neplatí vždy. Uplatní-li si poplatník výdaje paušálem u příjmů ze samostatné činnosti a z příjmů z pronájmu, poté tyto dva dílčí základy daně sečte a budou-li větší jak 50% ze všech možných dílčích základů DZPř, nesmí si tyto zvýhodnění nárokovat. Pod 50% celkového základu daně lze slevy uplatnit [6]; [4]; [18].

1.2.3 Daňová evidence

Pokud FO podnikatelem není vedeno povinně či dobrovolně účetnictví ani výdaje paušálem, musí být vedena daňová evidence. Daňová evidence se smí používat pouze u FO, právnické osoby a obchodní společnosti jsou vždy ze zákona účetní jednotkou a musí vést účetnictví. Podrobnostem vedení DE a účetnictví se budou věnovat následující kapitoly, proto si nyní zrekapitulujme, kdo může vést daňovou evidenci.

Daňovou evidenci mohou vést FO, které:

- 1) jsou tuzemskými podnikatelskými subjekty,
- 2) které se nerozhodly vést účetnictví dobrovolně,
- 3) nejsou zapsané v obchodním rejstříku,
- 4) nepřesáhly limit obrátu 25 000 000 Kč,
- 5) nejsou účastníky sdružení nebo jsou, ale ani jeden z účastníků není účetní jednotkou,
- 6) případně jim tak neukládá zvláštní právní předpis [1]; [4].

2 DAŇOVÁ EVIDENCE

Daňová evidence je upravena v ZDzPř v § 7 odst. b. Paragraf říká co má evidence obsahovat, nikoliv jak má vypadat, tedy jakou formu zápisu má mít. Určuje, že by DE měla sloužit k zjištění základu DzPř a měla by obsahovat tyto údaje:

- příjmy a výdaje v členění potřebném pro zjištění základu daně (především na výdaje daňově uznatelné a daňově neuznatelné),
- majetku a závazcích (dluzích).

O majetku se zde účtuje shodně jako v účetnictví, neboť jeho ocenění se řídí zákonem o účetnictví.

Mezi dokumenty potřebné pro vedení DE patří peněžní deník, kniha pohledávek a závazků a dobrovolně další dílčí knihy, např. knihy hmotného, nehmotného a finančního majetku, knihu zásob, knihu pro sledování nepřímých daní, pokud nejsou součástí knihy pohledávek a závazků, mzdovou agendu (mzdové listy, rekapitulaci mezd) a karty rezerv.

Peněžní deník musí obsahovat povinně tyto údaje:

- datum,
- číslo dokladu,
- stručný popis, o čem se účtuje,
- dále způsob, jakým je doklad zaplacen (pokladna, banka),
- zda se jedná o příjem či výdej peněžních prostředků,
- výdaje rozdělit do dvou skupin na výdaje, které ovlivňují základ DzPř, a výdaje, které základ DzPř neovlivňují,
- příjmy rozdělit na příjmy, které ovlivňují základ daně, čili jsou jeho součástí a příjmy, které neovlivňují základ daně.

Příjmy a výdaje si lze rozdělit na podúčty dle svého uvážení. Zde hraje roli, jakým předmětem činnosti se podnik zabývá. Osnovu účtů si podnikatel rozvrhne dle svých nejčastějších výdajů či příjmů. Členění příjmů není tolik obvyklé, protože valná většina příjmů je z prodeje zboží, výrobků či služeb. Výdaje se mohou rozdělit např. na podúčty mezd, provozní režii, která se dále může rozdělit na cestovné, nákup kancelářských potřeb atd.

Druhou důležitou evidencí, kterou by měl podnikatel vést, je kniha závazků a pohledávek. Ta se skládá ze dvou knih, kdy jedna je vedena pro záznam vydaných faktur, tedy pohledávek a druhá pro záznam faktur přijatých (došlých), tedy závazků. Obě tyto knihy jsou důležité zejména pro plátce DPH. I v případě, že budou uplatňovány výdaje paušálem u plátce DPH, musí být knihy závazků a pohledávek vedeny.

Knihy pohledávek a závazků by měly obsahovat tyto údaje:

- číslo vystavené faktury/ číslo přijaté faktury (interní – naše firemní),
- datum,
- odběratel / dodavatel,
- celkovou částku (někdy jej můžete rovnou rozdělit i na DPH a základ pro DPH),
- splatnost faktury,
- datum a doklad zaplacení,
- sloupeček na poznámky,
- kniha závazků navíc obsahuje variabilní symbol – číslo dokladu, které uvádí dodavatel.

Ostatní knihy či karty by se měli evidovat v tzv. seznamu knih a karet za období, ve kterém jsou nárokovány. Vedení dílčích knih není povinné, ale pokud se předměty v knihách budou nárokovat jako výdaj nebo příjem, je vhodné je vést [6]; [4].

2.1 Evidování majetku

Obchodní majetek FO upravuje ZDzPř v §4 odst. 4., který vymezuje obchodní majetek pro účely stanovení DzPř jako souhrn majetkových hodnot (věcí, pohledávek, práv a penězi ocenitelných jiných hodnot), které jsou vlastnictvím poplatníka a o kterých bylo nebo je účtováno, anebo jsou nebo byly uvedeny v evidenci majetku a závazků pro stanovení základu DzPř. Dnem vyřazení majetku z obchodního majetku je považován den, kdy bylo o majetku naposledy účtováno nebo byl naposledy uveden v DE [6].

Jedná se o majetek, který je zakoupen podnikatelem a jeho koupě je uvedena v DE, např. pro zvýšení výdajů nebo pro uplatnění odpisů. Majetek musí být po celou dobu, kdy bude v podnikání, veden v kartě majetku, seznamu inventarizace a mohou být uplatňovány odpisy.

Majetek se rozděluje do tří kategorií na hmotný, nehmotný a finanční. Kategorie jsou shodné jak pro DE, tak pro vedení účetnictví. Liší se pouze ve způsobu nárokování nákladů na tento majetek a možnostmi odpisování.

Hmotný majetek se rozlišuje z pohledu časového na dlouhodobý a krátkodobý. Krátkodobý majetek má dobu použitelnosti kratší než jeden rok a pořizovací cenu menší než 40 000 Kč. V případě krátkodobého hmotného majetku se majetek nijak neodpisuje a jde ihned do spotřeby.

Aby mohl být majetek zařazen mezi dlouhodobý hmotný majetek, musí splňovat náležitosti dle ZDzPř §26, který určuje co je majetkem a co nikoliv. Obecně lze říci, že to jsou samostatné movité věci nebo jejich soubor, jejichž vstupní cena je vyšší než 40 000 Kč a jejich schopnost provozu delší než jeden rok, dále např. nemovitosti a stavby s některými výjimkami, pěstitelské celky a dospělá zvířata za splnění určitých podmínek, technické zhodnocení, rekultivace a další.

ZDzPř stanovuje, že výdaj na pořízení hmotného majetku není výdajem zahrnovaným do základu DzPř, je to tedy výdaj nedaňový. Do základu DzPř se však náklad na pořízení majetku rozpouští v daňově uznatelných odpisech tohoto majetku. Hmotným majetkem se věci stávají až poté, co jsou uvedeny do stavu způsobilého k užívání, tedy dokončení věci a splnění jejich technických funkcí. Rozhodujícím faktorem pro zařazení je nejen druh majetku, ale především jeho pořizovací cena a doba použitelnosti.

Nehmotný majetek je vymezen v ZDzPř v § 32a, kde je určeno, co spadá do nehmotného majetku a jaké musí splňovat požadavky, aby se nehmotným majetkem mohl stát. Dělí se na krátkodobý a dlouhodobý. Nejčastějšími druhy nehmotného majetku jsou zřizovací výdaje, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software (zakoupen i vytvořen vlastní činností) či povolenky na emise nebo technické zhodnocení nehmotného majetku nad 40 000 Kč a další. Aby se mohl majetek odpisovat, musí splňovat pořizovací cenu vyšší jak 60 000 Kč a mít dobu použitelnosti delší než 1 rok.

Při vedení DE nesmí být uplatňovány odpisy do základu DzPř. Proto jsou výdaje na pořízení nehmotného majetku daňově uznatelné a mohou se zahrnout do základu DzPř. Při vedení účetnictví se již odpisy mohou plně uplatňovat [1]; [6].

Finanční majetek se dělí dle doby setrvání v podniku na dlouhodobý a krátkodobý. Dlouhodobý finanční majetek je definován ve vyhlášce č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro

účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví (dále jen Vyhláška 500/2002 Sb). V praxi se dlouhodobý finanční majetek u FO téměř nevyskytuje, proto zde bude popsán pouze krátkodobý finanční majetek, který se v DE uplatňuje.

Mezi krátkodobý finanční majetek u FO, lze v rámci DE zařadit:

- peníze v pokladně,
- peníze na bankovním účtu,
- ceniny.

Pokladna může být vedena v několika měnách, základem pro podmínky v ČR je pokladna korunová a dále může být podnikatelem veden libovolný počet pokladen v cizích měnách. Právní systém nedefinuje, jakou podobu má evidence pokladny mít, její forma je na volbě podnikatele. Povinnost vést pokladnu v rámci DE od roku 2004 neukládá žádný zákon.

Valutová pokladna od roku 2005 nabízí několik variant přepočtu kurzu. Od roku 2009 se varianty přepočtu v jednom zdaňovacím období nesmí měnit. FO si může vybrat, jakým způsobem budou příjmy a výdaje přepočítávány:

- a) v průběhu roku budou vedeny příjmy a výdaje pouze v cizí měně, poté se na konci roku přepočítají jednotným kurzem,
- b) v průběhu roku se budou příjmy a výdaje přepočítávat dle aktuálního denního kurzu vyhlášeného Českou národní bankou, nebo
- c) dle předem pevně stanoveného kurzu pro aktuální účetní období, nebo
- d) při nákupu či prodeji cizí měny za českou lze použít ty hodnoty, za které byla cizí měna pořízena nebo prodána.

Mezi **ceniny** patří např. poštovní známky, kolky a stravenky pro zaměstnance. U cenin je vhodné si evidovat průběžně jejich příjem a výdej, aby nedocházelo k mankům či přebytkům cenin, které by byly předepsány k úhradě zaměstnanci. Proto se doporučuje vedení samostatné evidence cenin, kde bude evidováno co, kdy a komu se vydalo.

O pohybu na **bankovním účtu** je účtováno na základě výpisu z bankovního účtu. O pohybu na účtu nemusí být účtováno každý den, je postačující jednou za zdaňovací období. Doporučuje se zvolit měsíční frekvenci výpisu a dle ní zaevidovávat pohyby na účtu. Často má výpis návaznost na faktury a při zaevidování se vytvoří přehled dlužníků a nesplacených závazků.

Oceňování majetku

Majetek se v DE i účetnictví oceňuje několika způsoby. Způsob použití je vázán na způsob pořízení majetku. Oceňuje se vše, pohledávky, majetek, dluhy, ale i zásoby na skladě.

Hodnotu **pohledávky**, lze určit podle:

- jmenovité hodnoty, tedy částky, která je na pohledávce napsána,
- pořizovací cenou u pohledávky nabyté postoupením (tj. cenou, za kterou jsme ji koupili),
- pokud se pohledávka získá bezúplatně, musí se podnikatel obrátit přímo na zákon o oceňování majetku, který říká, že by měla být pohledávka oceněna obvyklou cenou (cenou, která by byla za služby nebo zboží na pohledávce zaplácena v den postoupení pohledávky na běžném trhu).

Pokud je podnikatel plátcem DPH, musí se jmenovitá hodnota pohledávky snížit o DPH v případě, že již jednou bylo DPH za tuto pohledávku odvedeno.

Dluhy se oceňují k datu jejich vzniku jmenovitou hodnotou, jestliže dluhy budou převzaty, ocení se pořizovací cenou.

Peněžní prostředky a ceniny se oceňují jejich jmenovitou hodnotou.

Podmínek pro oceňování **majetku** je mnoho, proto zde budou uvedeny pouze základní a nejčastější způsoby ocenění. Ocenění záleží na způsobu pořízení. Při koupi se ocení pořizovací cenou, tedy cenou, za kterou se zakoupí plus náklady bezprostředně související s pořízením tohoto majetku (např. při softwaru se mohou do pořizovací ceny přidat náklady na nainstalování a školení zaměstnanců, kteří jej budou využívat).

V případě vytvoření majetku vlastní činností podniku bude majetek oceněn vlastními náklady. Do ceny vlastních nákladů se zahrnují jak přímé tak nepřímé náklady. Mezi přímé náklady se řadí přímé náklady na spotřebovaný materiál, přímé mzdy související s výrobou a ostatní přímé náklady, do kterých může být zahrnuto SP a ZP z přímých mezd či spotřeba technologické energie. Do nepřímých nákladů se řadí například náklady na podpůrné procesy v podniku, např. mzdy účetních, spotřeba energií v kancelářích atd.

Při bezúplatném nabytí se majetek ocení reprodukčně pořizovací cenou. Tj. cenou, která bude určena (odhadnuta) soudním znalcem. V praxi se tato cena srovnává s tzv. cenou obvyklou [1]; [4].

2.2 Členění příjmů a výdajů pro potřeby DE

Příjmem se rozumí příjem peněžní, nepeněžní a příjem dosažený směnou. Nepeněžní příjem musí být oceněn dle zákona o oceňování majetku.

Výdajem se rozumí výdaj vynaložený na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů. V těchto výdajích nelze uplatnit výdaje, které byly již v minulých zdaňovacích obdobích zahrnuty do výdajů na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů.

Příjmy lze rozdělit na příjmy, které ovlivňují základ daně, a příjmy, které základ daně neovlivňují (nedaníme je). Příklad rozdělení příjmů v DE může být následující:

- mezi příjmy ovlivňující dílčí základ daně patří především příjmy z:
  - prodeje zboží,
  - prodeje výrobků,
  - prodeje služeb,
- mezi příjmy neovlivňující dílčí základ daně mohou patřit:
  - úroky (zdaňují se v §8 ZDzPř – příjmy z kapitálového majetku),
  - příjmy osvobozené (zejména z prodeje majetku, za předpokladu splnění zákonem daných podmínek),
  - příjem DPH,
  - úvěry, přijaté peněžní dary a zápůjčky,
  - peněžní vklad podnikatele,
  - příjmy zdaněné u zdroje srážkou,
  - ostatní (zejména vrácené zálohy na SP a ZP, placené podnikatelem).

Stejně jako příjmy jsou i výdaje ovlivňující základ daně (odčítáme je od příjmů) a neovlivňující základ daně (neodečítáme je od příjmů).

- Mezi výdaje ovlivňující základ daně mohou patřit výdaje na:
  - nákup materiálu,
  - nákup zboží,
  - nákup drobného hmotného majetku,

- mzdy (včetně SP a ZP, které odvádí zaměstnavatel za zaměstnance a v DE i zálohy na DzPř za zaměstnance),
- povinné pojistné podnikatele (např. pojištění daňových poradců a auditorů).
- Mezi výdaje neovlivňující základ daně mohou patřit výdaje na:
  - pořízení hmotného majetku,
  - pořízení finančního majetku,
  - SP a ZP placené za podnikatele,
  - platba DzPř podnikatele,
  - výdaje na účely, na které je utvářena zákonná rezerva,
  - platba DPH,
  - výdaje na osobní spotřebu podnikatele,
  - poskytnuté peněžní dary, splátky půjček a úvěrů.

2.3 Zjišťování základů daní v daňové evidenci

DE nepracuje s pojmem inventarizace, ale je dáno ZDzPř v §7b, že poplatník má povinnost k poslednímu dni zdaňovacího období:

- zjistit skutečný stav zásob, hmotného majetku, pohledávek a dluhů (čili provedení fyzické a dokladové inventury),
- provést zápis o tomto zjištění (jakým způsobem, kdy a s jakými výsledky),
- a o případné rozdíly upravit základ daně (manka, škody, přebytky) [4].

2.3.1 Daň z příjmu fyzických osob

Informace pro zjištění dílčího základu daně z DE se získají:

- z peněžního deníku – peněžní příjmy a výdaje daňově uznatelné (v deníku se dělí rovnou příjmy a výdaje na daňově uznatelné (ovlivňující) a neuznatelné (neovlivňující)),
- z ostatních evidencí – nepeněžní příjmy a výdaje, které ovlivňují základ daně (odpisy, poměrná část finančního leasingu, rezervy, manka) [1].

Daňová povinnost plynoucí z §7 na DzPř FO se v případě vedení DE vypočte podle postupu uvedeného v tabulce 1.

Tabulka 1: Propočet DzPř FO

Souhrn všech příjmů ovlivňujících základ daně
- souhrn všech výdajů ovlivňujících základ daně
<hr/>
= dílčí základ daně (ztráta) z příjmů §7 zákona
- ztráta (dle zákonem dané výše)
<hr/>
= základ daně po odečtení ztráty
- nezdanitelné částky (výše darů, úroky ze stavebního spoření, penzijní připojištění a pojištění, životní pojištění, odborové příspěvky, úhrada za další vzdělávání)
<hr/>
= základ daně snížený o nezdanitelné částky
zaokrouhlení základu daně na celé stovky dolů
* sazba daně (15%)
<hr/>
= vypočtená daň
+ solidární zvýšení daně (7% z kladného rozdílu základu daně a 48násobku průměrné mzdy)
<hr/>
= daň celkem (zaokrouhlená na celé Kč nahoru)
- slevy na dani (poplatník, manželka bez příjmu, na poživatele invalidního důchodu, studenta)
<hr/>
= daň po uplatnění slev
- sleva na dítě
<hr/>
= daň po uplatnění slev, resp. daňový bonus
- zaplacené zálohy na daň
<hr/>
= výsledná daň k doplacení nebo vrácení

Zdroj: vlastní zpracování

2.3.2 Sociální pojištění

Do měsíce od podání daňového přiznání k DzPř FO musí podnikatel odevzdat Přehled o příjmech a výdajích, na základě kterého se určí výše placeného pojistného a výše záloh na další účetní období. Přehled je podnikatel povinen podat nejdéle do 1. května. Výpočet pro sociální pojištění (SP) se provádí podle postupu uvedeného v tabulce 2.

Tabulka 2: Propočet SP v daňové evidenci

Souhrn všech příjmů ovlivňujících základ daně
- souhrn všech výdajů ovlivňujících základ daně
<hr/>
= dílčí základ daně z příjmů §7 zákona
* 0,5
<hr/>
= vyměřovací základ (pokud je zákonem daný minimální vyměřovací základ vyšší než námi vypočtený vyměřovací základ, volí se vždy ten vyšší)
* sazba důchodového pojištění (29,2%)
<hr/>
= výše SP
- zaplacené zálohy na SP
<hr/>
= předpis SP k úhradě či vrácení

Zdroj: vlastní zpracování

Minimální vyměřovací základ se určí jako jedna čtvrtina průměrné mzdy v daném roce. Zálohy na SP se platí měsíčně a jejich výše se odvíjí od výše zisku z předešlého roku.

2.3.3 Zdravotní pojištění

Přehled o platbě pojistného musí podnikatel podat nejdéle do jednoho měsíce po podání daňového priznání (max. do 1. května). Propočet odvodu zdravotního pojištění (ZP) za OSVČ, uvedený v tabulce 3, je obdobný, jako u SP. Minimální výše měsíčního vyměřovacího základu je jedna polovina průměrné mzdy v daném roce. Roční minimální vyměřovací základ je dvanáctkrát $\frac{1}{2}$ průměrné mzdy. [4]

Tabulka 3: Propočet ZP v daňové evidenci

Souhrn všech příjmů ovlivňujících základ daně
- souhrn všech výdajů ovlivňujících základ daně
<hr/>
= dílčí základ daně z příjmů §7 zákona
* 0,5
<hr/>
= vyměřovací základ (pokud je zákonem daný minimální vyměřovací základ vyšší než námi vypočtený vyměřovací základ, volí se vždy ten vyšší)
* sazba zdravotního pojištění (13,5%)
<hr/>
= výše ZP
- zaplacené zálohy na ZP
<hr/>
= předpis ZP k úhradě či vrácení

Zdroj: vlastní zpracování

3 ÚČETNICTVÍ

Účetnictví lze vést v dvojím rozsahu, ve zjednodušeném a plném. Účetnictví v plném rozsahu je vedeno kompletně na základě celého účtového rozvrhu daného Směrnou účtovou osnovou uvedenou v příloze č. 4 ve Vyhlášce č. 500/2002 Sb. Účetnictví v plném rozsahu je vedeno účetními jednotkami, které mají povinnost mít ověřenou účetní uzávěrku auditorem a akciové společnosti. Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu může být vedeno FO bez povinnosti ověření účetní uzávěrky auditorem [9].

Pro potřebu práce se bude nadále vycházet z vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu.

3.1 Hlavní prvky vedení účetnictví

Účetnictví je informační systém, který se dívá na svou činnost ze dvou pohledů:

- z pohledu složení svého majetku neboli aktiv,
- a z pohledu zdrojů financování tohoto majetku neboli pasiv.

Systém účetnictví je založen na tzv. bilančním principu, který lze charakterizovat vztahem aktiva = pasiva. Tento vztah je nazýván bilanční rovnice a je základem podvojnosti zaúčtování účetního případů, neboli vždy musí být na jedné straně vidět, jaká aktiva (majetek) přibyla a jakým zdrojem financování (pasivy) byla získána. Existují čtyři typy změn, které mohou v bilanční rovnici nastat:

- změna na straně aktiv (jedno aktivum ubylo a druhé ve stejné výši přibylo),
- změna na straně pasiv (jedno pasivum ubylo a druhé ve stejné výši přibylo),
- změna v přírůstku na straně aktiv i pasiv (na jedné straně přibylo aktivum a na straně druhé ve stejné výši přibylo pasivum),
- změna v úbytku na straně aktiv i pasiv (na jedné straně ubylo aktivum a na druhé ve stejné výši ubylo pasivum).

Bilanční rovnice je takto zachována a slouží též jako základní prvek rozvahy. Rozvaha je základní zdroj informací o celkové struktuře majetku firmy, vloženém vlastním kapitálu, vytvořeném zisku (ztrátě) a o množství dluhů podnikatele. Pro její jednoduchost a přehlednost se porovnává s rozvahou z předchozího roku. Ukázka základního dělení rozvahy je uvedena na obrázku č. 1 [1]; [9]; [17].

Aktiva	Rozvaha	Pasiva
Stálá aktiva dlouhodobý hmotný majetek dlouhodobý nehmotný majetek dlouhodobý finanční majetek Oběžná aktiva zásoby materiál bankovní účty peníze v pokladně pohledávky za odběrateli krátkodobý majetek Ostatní aktiva časové rozlišení aktiv	Vlastní zdroje základní kapitál fondy tvořené ze zisku výsledek hospodaření Cizí zdroje úvěry rezervy závazky vůči dodavatelům závazky vůči zaměstnancům závazky vůči státním institucím Ostatní pasiva časové rozlišení pasiv	
Σ aktiv	Σ pasiv	
Σ aktiv = Σ pasiv		

Obrázek 1: Jeden ze způsobů dělení rozvahy

Zdroj: vlastní zpracování podle [9]- Vyhláška 500/2002 Sb., příloha č. 1

Zákon o účetnictví vymezuje základní předpoklady a principy vedení účetnictví, k nimž patří:

- vymezení předmětu účetnictví (účtování o stavu a pohybu aktiv, pasiv, nákladech, výnosech a výsledku hospodaření),
- vymezení účetního období (12 po sobě jdoucích měsíců),
- oceňování v peněžních jednotkách české i cizí měně,
- aktuální bázi (zachycení operací v době jejich uskutečnění čili účtování o nákladech a výnosech bez potřeby propojení s příjmy a výdaji),
- povinnost zachycovat skutečnosti účetními doklady,
- zásadu stálosti metod v jednom účetním období,
- povinnost vést účetnictví:
  - správné – vede jej tak, že to neodporuje zákonu o účetnictví a ostatním právním předpisům a ani je to nijak neobchází,
  - úplné – účetní jednotka zaznamenala všechny účetní případy,
  - průkazné – jestliže lze všechny účetní operace prokázat a byla provedena inventarizace,

- srozumitelné – umožňuje jednotlivě i v souvislostech spolehlivě a jednoznačně určit obsah účetních případů, obsah účetních záznamů a vazbu mezi účetním záznamem vzniklým seskupením a dílčími účetními záznamy,
- přehledné,
- a způsobem zaručující trvalost účetních záznamů – zajistit archivaci účetních dokladů.

Nejvyšší zásadou je vést účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz o předmětu účetnictví a finanční situaci firmy.

Zákon dále vymezuje:

- rozsah vedení účetnictví, podobu účetních dokladů, zápisů a knih,
- účetní závěrku,
- způsob oceňování,
- inventarizaci majetku a závazků,
- archivaci účetních záznamů,
- a sankce při neúplném nebo nesprávném vedení účetnictví.

Vyhláška číslo 500/2002 Sb., upravuje:

- rozsah a způsob sestavování účetní závěrky (jednotlivých výkazů a příloh k nim),
- nezávaznou podobu směrné účtové osnovy,
- a účetní metody.

Dalším zákonným předpisem upravujícím účetnictví jsou České účetní standardy pro podnikatele, které vymezují základní postupy účtování za účelem docílení souladu při používání účetních metod v jednotlivých firmách [1]; [9].

3.2 Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu

Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu spočívá v omezeném použití účetních metod a v užším rozsahu vykazování. Základní principy jsou uvedeny v zákoně o účetnictví v §13.

Účetní jednotky mají tyto možnosti:

- v účtovém rozvrhu mohou používat pouze skupinové syntetické účty,

- mohou účtovat pouze v deníku (účtování všech účetních dokladů v chronologickém pořadí) a v hlavní knize (obsahuje pohyby na syntetických účtech), navíc tyto dvě knihy mohou spojit v jednu evidenci,
- nemusí tvořit opravné položky a rezervy,
- oceňování majetku a závazků reálnou hodnotou není přípustné,
- nemusí účtovat v knihách analytických a podrozvahových účtů,
- sestavit účetní závěrku v zjednodušeném rozsahu.

Dále se účetním jednotkám doporučuje (dle způsobu amerického deníku):

- účtovat časové rozlišení pouze v případě finančního leasingu,
- účtovat o krátkodobých zálohách přímo do nákladů a výnosů,
- účtovat o zásobách způsobem B,
- neúčtovat o dohadných položkách,
- o odpisech a zákonných rezervách účtovat až při účetní závěrce [8]; [2].

Dalším text bude věnován vybraným účtovým třídám a hlavním pravidlům při vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu.

3.3 Evidování majetku

Krátkodobý majetek je účtován rovnou do spotřeby tedy na účty nákladů. Jedná-li se o dlouhodobý majetek, jeho účtování patří do účtové třídy 01 – Dlouhodobý majetek. Vnitřním účetním předpisem se může stanovit i kategorie drobný majetek (např. majetek s dobou použitelnost nad jeden rok, ale pořizovací cenou nižší než jsou dány limity pro dlouhodobý majetek). Drobný majetek je účtován do spotřeby a může být vedena evidence, podléhající roční inventarizaci.

Vymezení **dlouhodobého nehmotného majetku** je uvedeno v kapitole 2.2.2. V účetnictví je více dbáno na jednoznačné vymezení vstupní ceny a data zařazení do užívání. Změnou oproti DE je možnost odpisování tohoto majetku. Odpisování probíhá podle ZDzPř § 32a.

Kritéria **dlouhodobého hmotného majetku** byly uvedeny v kapitole 2.2.1. V účetnictví je více dbáno na datum zařazení majetku do užívání, především při zvolení účetních odpisů. Ve

zjednodušeném rozsahu účetnictví je pravděpodobné, že se účetní odpisy často rovnají odpisům daňovým. U DHM je možnost tvořit zákonné rezervy na opravu hmotného majetku.

Krátkodobý finanční majetek byl vymezen v kapitole 2.2.3, v účetnictví se účtuje do 2. účtové třídy. Mezi **dlouhodobý finanční majetek** užívaný individuálním podnikatelem lze zařadit dlouhodobý úvěr. Pro potřeby vedení účetnictví se tyto úvěry účtují do účtové třídy 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky [1]; [2]; [8].

Minimálně jednou ročně ke dni sestavení účetní závěrky je provedena inventarizace majetku. Smyslem inventarizace je zjištění skutečného stavu majetku a závazků a ověření, zda skutečný stav na účtech odpovídá stavu účetnímu. Skutečný stav majetku a závazků je zjišťován fyzickou inventurou v případě majetku a dokladovou inventurou v případě závazků a pohledávek. Zjištěný stav se zaznamenává v inventurních soupisech.

Inventarizace se skládá ze tří etap:

- inventury – zjištění fyzického stavu,
- srovnání zjištěných skutečností s účetním stavem,
- zjištění, zda není důvod provést odpis hodnoty majetku nebo vytvořit opravnou položku či rezervu [3].

3.4 Zásoby

Zásobami je myšleno zboží, materiál a vlastní výroba. Účtování zásob je prováděno dvěma způsoby, způsobem A, kde má každá operace se zásobami svůj vlastní syntetický účet a způsobem B, kde se zásoby účtují rovnou do spotřeby. Pro účetnictví ve zjednodušeném rozsahu je vhodnější použití způsobu B, který si zde popíšeme.

Ve způsobu B se nepoužívají účty na pořizování zásob. V průběhu roku je o pořizování a vyskladňování zásob účtováno na nákladové účty (501, 504, u výrobků se účtuje na stranu MD na účtu výnosů 613). Na účty zásob v první účtové třídě je účtováno na konci účetního období při zjišťování konečných stavů. Přestože zde není účtováno na účty pořízení, musí být uchovávány výdejky a příjemky ze skladu, především pro potřeby skladových karet a poté pro zjištění stavu zásob při inventarizaci (ta zde probíhá stejně jako u majetku) [12].

Oceňování zásob

Při pořizování jsou zásoby oceňovány těmito cenami:

- pořizovací cenou – u nákupu,
- vlastními náklady – u vlastní výroby,
- reprodukčně pořizovací cenou – u zásob nabytých bezplatně.

Při vyskladňování zásob je situace komplikovanější, protože v průběhu roku se může cena nakupovaných zásob měnit. Existují tři základní metody, kterými se při oceňování vyskladněných zásob může účetní jednotka řídit.

- Metoda FIFO (first in first out) – metoda první do skladu první ze skladu. Tato metoda spočívá v principu, kdy se první vyskladňují zásoby, které byly nakoupeny jako první v jejich skutečných pořizovacích cenách. Podmínkou metody je přesné vedení evidence zásob. Výhodou je bezesporu přesné oceňování vydaných zásob.
- Metoda váženého aritmetického průměru proměnlivého – zde se při každém výdeji zásob do spotřeby počítá průměrná cena zásob na jednu měrnou jednotku. Vypočtenou cenou se poté ocení vyskladněné zásoby. Průměrná cena = zásoba v korunách / zásoba v měrných jednotkách (ks, m,...).
- Metoda váženého aritmetického průměru periodického – v této metodě je stanovena průměrná cena za určité časové období. Výpočet je komplikovanější a záleží na pečlivé evidenci zásob. Průměrná cena = (zásoba v Kč na začátku období + přírůstek v Kč za období) / (zásoba v měrných jednotkách na začátku období + přírůstek v měrných jednotkách za období) [13]; [16].

3.5 Zúčtovací vztahy

O zúčtovacích vztazích se účtuje ve 3. účtové třídě. Patří sem:

- krátkodobé a dlouhodobé pohledávky (odběratelé a zálohy od odběratelů),
- krátkodobé závazky (dodavatelé a zálohy dodavatelům),
- zúčtování se zaměstnanci a institucemi (zaměstnanci, ČSSZ, zdravotní pojišťovny),
- zúčtování daní a dotací (DzPř, DPH, ostatní přímé daně, dotace),
- účty časového rozlišení.

Pohledávkou je zde myšlen neuhrazený (neuspokojený) nárok firmy vůči jiným osobám či firmám. Závazek je povinnost firmy uhradit (uspokojit) nárok věřitelů, tedy jiných osob a firem [1]; [8].

3.6 Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

Kapitálové účty a dlouhodobé závazky patří do 4. účtové třídy, ve které jsou individuálním podnikatelem využívány zejména účty pro dlouhodobé bankovní úvěry (46), zákonné rezervy (45), pokud se jej rozhodl podnikatel vytvořit, a účet individuálního podnikatele (49), do kterého se účtují vložené peněžní prostředky do podnikání a výběry pro osobní spotřebu. Na účet 49 je převáděn i výsledek hospodaření, který také patří do účtové třídy 4 (43) [1]; [8].

3.7 Náklady a výnosy

Náklady jsou účtovány do účtové třídy 5, výnosy do třídy 6. Slouží především pro zjištění základu DzPř, stejně jako v DE k tomu slouží příjmy a výdaje. Náklady a výdaje se musí dělit na daňově uznatelné a neuznatelné. Některé jsou uznatelné pouze do určité výše a nad limit se stávají neuznatelnými, to platí např. pro cestovné nebo dary.

3.8 Zjišťování základů daní v účetnictví

V kapitole 2.5 je uveden návod na výpočet daňové povinnosti DzPř FO, SP a ZP. Tento postup zůstane zachován i v účetnictví. Jediným rozdílem je způsob zjišťování dílčího základu daně. V DE je postačující sečtení příjmů a výdajů ovlivnitelných základ daně a následně je od sebe odečíst a tím je ukončeno účetní období. V účetnictví ke konci každého účetního období musí být provedena účetní uzávěrka a závěrka, aby mohlo být účetní období uzavřeno.

Pro uzavření účetního období a zjištění, zda je podnik ve ztrátě nebo v zisku, musí být udělány následující kroky:

- 1) inventarizace,
- 2) účetní analýza (z údajů inventarizace sestavit výsledek hospodaření před zdaněním),
- 3) daňová analýza- vypočtení daně z příjmu, obsahuje také úpravu na daňový základ,
- 4) zaúčtování daňové povinnosti,

- 5) uzavírání účetních knih – výnosy a náklady na účet 710, rozvahové účty a výsledek účtu 710 na účet 702 – Konečný účet rozvázný,
- 6) účetní závěrka – sestavení účetních výkazů ve zjednodušeném rozsahu, jedná se o konečnou rozvahu, výkaz zisků a ztrát, je možné zahrnout do závěrky i přehled o peněžních tocích nebo přehled o změnách vlastního kapitálu [1]; [14].

3.8.1 Výpočet dílčího základu daně

Dle ZDzPř § 23 je pro zjištění základu daně při vedení účetnictví vycházeno z výsledku hospodaření za dané období. Výsledek hospodaření se zjišťuje na účtu 710 – Účet zisků a ztrát. Hospodářský výsledek je pro účely DzPř upravován o některé položky. Propočet zjištění dílčího základu daně pro účely výpočtu DzPř a vyměřovacích základů pro SP a ZP je uveden v tabulce 4. Po vypočtení dílčího základu daně je u FO postupováno při výpočtu DzPř, SP a ZP podle postupů uvedených v kapitole 2.5.

Tabulka 4: Zjištění dílčího základu daně při vedení účetnictví

Součet všech výnosů
- součet všech nákladů
<hr style="border: 0.5px solid black;"/>
= hrubý účetní zisk
+ náklady daňově neuznatelné uvedené v § 25 ZDzPř (nadmírné výdaje, výdaje na pořízení majetku, reprezentace, dary, DzPř FO, daň dědická a darovací...)
+/- rozdíl mezi účetními mínus daňovými odpisy
+ částky uvedené v § 23 ZDzPř o které se zvyšuje základ daně
- částky uvedené v § 23 ZDzPř o které se snižuje základ daně
<hr style="border: 0.5px solid black;"/>
= dílčí základ daně

Zdroj: vlastní zpracování podle [6]

Po zjištění dílčího základu daně se vypočítá DzPř, SP a ZP, které se zaúčtují na nákladové účty a upraví se o ně účet zisků a ztrát, takto se dosáhne čistého hospodářského výsledku, který se zaúčtuje na účet 702, a vytvoří se z něj rozvahová položka. Na začátku dalšího období je tento zůstatek převeden na účet 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení, který je následně převeden na účet 491 – účet individuálního podnikatele.

4 PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ

Přechod z DE na účetnictví je upraven ze dvou hledisek, účetního a daňového.

Účetní hledisko je upraveno ve Vyhlášce č. 500/2002 Sb., v §61b kde je uvedeno, co vše je potřeba udělat při přechodu. Zejména co je potřeba uzavřít a ocenit, jak je postupováno v případě majetku a jak je účtován rozdíl mezi počátečními aktivy a pasivy.

Z hlediska daňového je přechod upraven v ZDzPř. Je v něm uvedeno, jak je potřeba při přechodu z DE na účetnictví, upravit základ daně pro výpočet DzPř. Uvádí, o jaké položky se musí základ daně navýšit a jaké položky naopak základ daně snižují.

Přechod z DE na účetnictví lze shrnout do několika základních kroků:

1. provedení inventarizace veškerého majetku a závazků,
2. zpracování daňového přiznání,
3. uzavření evidencí,
4. vyčlenění položek, které budou ovlivňovat základ daně ve zdaňovacím období, ve kterém bylo zahájeno účtování.

Přechod z DE na účetnictví v případě dobrovolného rozhodnutí stát se účetní jednotkou lze provést v období dvou let. První rok je pokračováno ve vedení DE, na konci období je provedena inventarizace a zjištěny stavy majetku a závazků. Druhý rok se začne s vedením účetnictví, kde jsou zjištěné konečné stavy z DE přesunuty do počátečních stavů v účetnictví, tyto stavy jsou uvedeny i v počáteční rozvaze. V počáteční rozvaze je zapsán majetek na stranu aktiv a závazky na stranu pasiv. Aby byl naplněn bilanční princip, rozdíl mezi aktivy a pasivy je vyúčtován na individuální účet podnikatele 491. Tento účet slouží jako obdoba základního kapitálu. Na konci druhého roku (prvního roku, kdy je vedeno účetnictví) při podávání daňového přiznání je základ daně upraven o stavy zjištěné na konci posledního roku vedení DE.

V případě, že se podnikatel stane účetní jednotkou ze zákona, např. pro překročení obrátu 25 mil. Kč, trvá přechod na účetnictví tři roky. Na konci jednoho roku vedení DE je zjištěno překročení limitu, v dalším roce je stále vedena DE a podnikatel se přihlásí jako účetní jednotka, od třetího roku je povinen vést účetnictví a na konci třetího roku musí být upraven základ daně o údaje zjištěné na konci druhého roku z evidence [1]; [4].

V předešlém textu byly lehce nastíněny základní kroky, nyní si je popíšeme podrobněji.

4.1 První rok – uzavření daňové evidence

Prvním rokem je zde myšlen rok, kdy se rozhodne nebo kdy se musí podnikatel stát účetní jednotkou. Tento první rok je zároveň posledním rokem, kdy je vedena DE. Zlom nastává s koncem roku, kdy musí být k 31. 12. uzavřeny veškeré knihy a pokladny. To znamená, že musí být provedena inventura všech položek, o kterých bylo účtováno, a zjištěny jejich konečné stavy. Jedná se zejména o pokladnu, bankovní účet, pohledávky, závazky, zásoby, majetek, ale i rezervy a opravné položky, pokud byly tvořeny. Všechny stavy jsou zaznamenány do inventarizačních zápisů.

Na základě sečtení všech příjmů a výdajů ovlivňujících základ daně, jsou vypočteny veškeré daňové povinnosti. Podání daňového přiznání a Přehledů příjmů za OSVČ na ČSSZ a zdravotní pojišťovnu je poslední krok související s DE [4].

4.2 Rok druhý – zavedení účetnictví

Druhým rokem je myšlen rok, kdy se k 1. lednu (či jinému datu) započne s vedením účetnictví. Než se začne účtovat, je potřeba zaznamenat aktiva a pasiva přecházející z DE do účetnictví. Tím je vyčíslena i výše vloženého základního kapitálu, která spočívá v rozdílu mezi aktivy a pasivy. Tento rozdíl je tvořen přidanou hodnotou podnikatele, která byla vyvinuta v průběhu podnikání. Veškeré údaje jsou zapsány do počáteční rozvahy, pomocí které jsou otevřeny účetní knihy.

Postup otvírání účetních knih je upraven ve Vyhlášce č. 500/2002 Sb. v § 61b, udává tyto kroky:

- 1) zjištění skutečného stavu majetku a závazků včetně dluhů a případně rezerv, oceňovacích rozdílů k úplatně nabytému majetku a u finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku neuplatněnou část výdajů před začátkem vedení účetnictví, z DE,
- 2) ocenění všech těchto složek. V případě DHM a DNM sestavit odpisový plán a snížit hodnotu tohoto majetku o oprávkky k němu příslušející do posledního roku vedení DE.
- 3) Stavy majetku, závazků, rezerv, oceňovacích rozdílů ke koupenému majetku se převedou k prvnímu dni účetního období jako počáteční stavy rozvahových účtů. Neuplatněná část u finančního pronájmu se uvede jako počáteční stav účtu určeného k zachycení nákladů příštích období v účtové skupině 38, přesněji na účet 381.

- 4) Rozdíl mezi součtem počátečních stavů (PS) nově otevřených účtů aktiv a mezi součtem počátečních stavů zůstatků nově otevřených účtů pasiv se uvede v účtové skupině 49, a to v závislosti na povaze zjištěného rozdílu (+ / -) jako zůstatek aktivní nebo pasivní. Pro podnikatele FO pro tyto účely slouží účet 491 [9]; [15].

Ke krokům lze využít výsledky ze závěrečné inventury v DE. Tím lze vyřešit krok číslo jedna a dvě. U DHM je možné pro zjištění výše oprávek využití jak účetních tak daňových odpisů. Doporučují se využívat odpisy daňové, které upravuje ZDzPř v § 32a, neboť u odpisů účetních se v některých případech špatně určuje doba odpisování. Nejčastěji využívané účty a zapsání jejich PS a tím i otevření těchto účtů, jsou znázorněny v tabulce 5 a jsou vázány ke kroku číslo 3. Krok čtvrtý je posledním krokem, který je potřeba udělat pro dotvoření počáteční (zahajovací) rozvahy, která se skrývá pod účtem 701 – Počáteční účet rozvázný.

Tabulka 5: Otevírání pasivních a aktivních účtů

Popis operace	MD	D
Počáteční stav DNM	01x	701
PS oprávek k DNM	701	07x
PS odepisovatelného DHM	02x	701
PS oprávek k DHM	701	08x
PS neodepisovatelného DHM	03x	701
PS nedokončeného DHM	04x	701
PS záloh poskytnutých na pořízení DHM	05x	701
PS dlouhodobého finančního majetku	06x	701
PS zásob	1xx	701
PS záloh na pořízení zásob	15x	701
PS korunové pokladny	211	701
PS bankovního účtu - kladný	221	701
PS bankovního účtu - záporný	701	221
PS pohledávek za odběrateli	311	701
PS záloh na energie (voda, plyn, nájemné,...)	314	701
PS závazků vůči dodavatelům	701	321
PS přijatých záloh na prodej zásob	701	324
PS závazků vůči zaměstnancům	701	331
PS závazků vůči ČSSZ	701	336.01
PS závazků vůči zdravotním pojišťovnám	701	336.02
PS závazků vůči FÚ za DzPř	701	342
PS závazků za DPH	701	343
Poměrná část nájemného placeného předem u finančního leasingu dosud neuplatněná v daňově uznatelných výdajích	381	701

PS rezerv	701	451
PS dlouhodobého bankovního úvěru	701	461
Zůstatek účtu 701 (= rozdíl mezi PS aktivních a PS pasivních účtů) - kladný	701	491
Zůstatek účtu 701 (= rozdíl mezi PS aktivních a PS pasivních účtů) - záporný	491	701
PS drobného nehmotného majetku (dle úsudku účetní jednotky, například:)	751	771
PS drobného hmotného majetku (dle úsudku účetní jednotky, například:)	752	772

Zdroj: vlastní zpracování podle [4], str. 286

Na závěr tabulky 5, byl použit jeden z možných způsobů, jak může být účetní jednotkou vytvořena evidence drobného hmotného majetku, který je účtován ihned do spotřeby. Pro vedení přehledu o drobném DHM a DNM mohou být podnikatelem zřízeny podrozvahové účty 75x až 79x. V tabulce bylo zvoleno toto rozvrhnutí účtů: 751 – Drobný nehmotný majetek, 752 – Drobný hmotný majetek, 771 – Zúčtovací účet k drobnému nehmotnému majetku a 772 – Zúčtovací účet k drobnému hmotnému majetku [4].

4.3 Úpravy základu daně

Po otevření účtů pomocí počáteční rozvahy je po celý rok účtováno podle zásad účetnictví. Je vycházeno především ze zákona o účetnictví, Vyhlášce č. 500/2002 Sb. a Českých účetních standardů. Starosti spojené s přechodem z DE na účetnictví se vyskytují na konci prvního roku vedení účetnictví. Na konci roku je vypočten běžný základ daně, který je podle přílohy č. 3 – Postup při přechodu z DE na vedení účetnictví z hlediska DzPř FO, uvedené v ZDzPř, upraven o PS, respektive konečný stav, určitý položek, které nebyly zdaněny za dob vedení DE.

Dle přílohy č. 3 se základ daně ve zdaňovacím období, ve kterém bylo vedení účetnictví zahájeno, zvýší o hodnotu:

- zásob,
- cenin,
- poskytnutých záloh s výjimkou záloh na hmotný a nehmotný majetek,
- pohledávek, které by při úhradě byly zdanitelným příjmem.

Tyto položky se zapisují do přílohy č. 1 k daňovému priznání DzPř FO na řádek č. 105.

Dále příloha stanovuje položky, o které je možno základ daně ve zdaňovacím období, ve kterém bylo zahájeno vedení účetnictví, snížit o hodnotu:

- přijatých záloh,
- dluhů (závazků), které by při zaplacení byly výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Tyto položky se zapisují do přílohy č. 1 daňového přiznání k DzPř FO na řádek č. 106.

Jedná-li se o plátce DPH, rozumí se hodnotou pohledávky hodnota bez DPH, byla-li splněna daňová povinnost na výstupu. Hodnotou závazku se rozumí hodnota bez DPH, byl-li uplatněn nárok na odpočet DPH. Z takto upraveného základu daně se vypočte daňová povinnost k DzPř FO, výše SP a ZP.

ZDzPř podle § 23 odst. 14 umožňuje rozložit výši pohledávek a zásob, o které se zvyšuje základ daně na devět po sobě jdoucích zdaňovacích obdobích nebo je přiznat jednorázově. Rozložení nemusí být rovnoměrné, záleží na volbě podnikatele, jakou výši rozložení si zvolí. Pozor si musí podnikatel dát v případě přerušení nebo ukončení podnikatelské činnosti v devítiletém období, do kterého byla rozložena hodnota pohledávek a zásob. V případě přerušení nebo ukončení činnosti, musí být upraven základ daně o zbývající hodnotu pohledávek a závazků v roce, kdy byla činnosti ukončena nebo přerušena. To samé platí v případě, že se podnikatel rozhodne znovu změnit uplatňování výdajů a to zpět na DE nebo na uplatňování výdajů paušálem, a dále jsou-li vloženy pohledávky nebo zásoby do obchodní korporace [2]; [4]; [6].

4.4 Rozdíl mezi daňovou evidencí a účetnictvím

Základní rozdíl mezi DE a účetnictvím je ve vymezení okamžiku, kdy bude účetní transakce zaznamenána. Mohou nastat dvě možnosti:

- rozhodujícím momentem pro zaznamenávání transakcí je pohyb peněz, tedy jejich příjem a výdej,
- rozhodujícím momentem pro zaznamenávání transakcí je okamžik, kdy operace nastala, bez ohledu na to, zda je spojena s příjmem nebo výdejem peněz.

Pro první možnost je typická DE, kdy je pro zaznamenávání transakcí rozhodující tzv. peněžní (cash) báze. DE nezná pojem výnos a náklad, ale pracuje pouze s pojmy příjmy a výdaje. Proto při stanovování základu DzPř je vycházeno z rozdílů mezi příjmy a výdaji.

Pro druhou možnost je typické vedení účetnictví, kdy se při zaznamenávání transakcí vychází z tzv. aktuální (hodnotové) báze. Zjednodušeně lze říci, že se účtuje ve věcné a časové souvislosti. V účetnictví se pracuje s pojmy výnosy a náklady, které mají souvislost s obdobím, ve kterém se skutečně staly. Proto se při stanovování základu DZPř vychází z rozdílu mezi výnosy a náklady [1].

Lidově řečeno v DE jsou zdaňovány ty peníze, které podnikatel dostal nebo zaplatil. Zatímco v účetnictví se daní ty peníze, které představují vykonanou nebo přijatou službu či produkt, který přispěl k podnikání. DE je lehčí na zaznamenávání operací, ale neposkytuje přesný přehled o všech složkách podnikání. Účetnictví je náročnější na zaznamenávání, ale je v něm lépe čitelné, jaké položky v podnikání prošly, mnohdy se dá říci, že je přesnější. Proto musí být podnikatelem zvážena, všechna pro a proti jednotlivých způsobů vedení. DE je doporučována zejména podnikatelům poskytujícím služby a prodávajícím zboží či výrobky v malém množství. Naopak účetnictví je doporučováno těm, kteří se zabývají prodejem zboží či výrobků v několika variantách, tedy ve velkém množství, aby byl vytvořen lepší přehled o jejich zásobách.